

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. VIII. Potestas absolvendi à casibus occultis, concessa Episcopis per
Trident. sess. 24. de Refor. c. 6. Aliquibus videtur non esse revocata
quoad hæresim. Extenditur ad casus post Trident. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

Cùm ergo in præfenti quaratur de obligatione recurrenti ad Sedem Apostolicam, pro Absolutione à peccato, semiplenè tantùm probato, propensiores esse debemus, si habeamus occasionem ad negandum: habemus autem occasionem negandi, quia per sententiam iudicium terminatum est; & res in primum statum redacta.

157. *Quid si delictum alicubi sit publicum, ibi verò, ubi Absolutio petitur, sit occultum? Existimat Suarez hic disp. 30. sect. 2. n. 2. in fine, non posse absolvi per hanc facultatem. Nam, inquit, quod alicubi publicum est, simpliciter est publicum, & non occultum; & præsertim moraliter & regulariter loquendo, quod in aliquo loco est publicum, ad alia loca facile deferretur.*

Sanchez.

At verò Sanchez in Sum. suprâ n. 20. probabile, inquit, credo (quod scio viros doctissimos Salmantica consultos sensisse, quos refert & sequitur Avila de Cens. p. 2. c. 7. disp. 1. dub. 1. conclus. 3.) si delictum in loco ita distanti publicum sit, ut non sit spes fore, ut ad alium deferatur, dici occultum in eo loco, in quo Absolutio aut dispensatio petitur; ac proinde subijci facultati Episcopi, in eo Decreto sibi concessa. Quia (ut bene aiunt Dur. 4. dist. 18. q. 5. in fine, & ibi Palud. q. 6. a. 1. n. 5.) non ex hoc, quòd aliquis sit publicus excommunicatus in uno loco, censi debet publicus in alio. Deinde, quia communis sententia docet, non teneri restituere manifestantem publicum alicujus delictum: at quando in aliquo loco publicum est, non censi publicum in alio ita distanti; ad quem non est spes fore, ut facile fama perveniat. Ita Sanchez.

His præmissis pro clariori intellectu illorum verborum, quibus utitur Trident. in præfato Decreto: *In quibuscumque casibus occultis*: Respondeo ad primam & secundam quæstionem suprâ propositam, & Dico:

CONCLUSIO VIII.

Potestas absolvendi à casibus occultis, concessa Episcopis per Trident. sess. 24. de Refor. c. 6. Aliquibus videtur non esse revocata quoad hæresim. Extenditur ad casus post Trident. Pæ reservatos.

158. *Ultima parti Concl. obijciunt Responso quædam Greg. XIII.* **S**I aliquid obstat ultimæ parti Concl. est responso Greg. XIII. quam refert Suarius hic Disp. 30. Sect. 2. n. 12. hisce verbis: Propositum legitur in Congregatione Card. an hoc Decretum locum habeat in casibus, post

Conc. Trident. ex nova lege Sedis Apostolicæ reservatis. Responso autem, que ad nostras manus fide digna auctoritate pervenit, sic continebat: S. D. N. Greg. XIII. *audita relatione Congregationis, respondit, non habere locum.* Ita Suarius.

Sed hæc responsio, post Decretum Urbanianum, non est authentica. Atque ut esset, dico cum Suario suprâ n. 14. quoad mente Apostolicæ Sedis certius non constituit, & sub illius censura, videtur probabile, responsum illam intelligendam esse de casibus, postea reservatis cum aliqua clausula, aut verbis sufficientibus, per quæ huic Decreto derogari videatur.

Enim verò, ut idem Auctor bene notat n. 13. Concilii mens videtur fuisse, ponere regulam generalem, & quasi ordinarium jus circa reservationes Pontificias, ut scilicet intelligatur esse de criminibus publicis; de occultis verò non omnino; sed cum moderationibus positis in hoc Decreto: non ergo tantùm reservationes priores ad hanc formam redactæ sunt, sed etiam omnes subsequentes sub illa fieri intelliguntur.

Antecedens suadetur; tum quia optimè potuit lex illa hoc sensu constitui, cum fueret Pontificiâ auctoritate; tum quia ratio legis eadem est in casibus reservatis & imposterum reservandis, & aliunde verba Concilii hunc sensum admittunt; nam quoad suspensiones & irregularitates absolute loquitur de omnibus ex delicto occulto provenientibus, sive ratione legis antiquæ, sive novæ. Eodem ergo sensu loquitur de Absolutione à casibus reservatis, quos ita nominat, vel quasi per anticipationem, juxta communem appellationem; vel quia reservati dicuntur non respectu temporis, quo editum est Concilii: sed respectu temporis, quo de illis danda est Absolutio.

Denique, sicut hic sensus favorabilior est & satis proprius, ita videtur communi consuetudine receptus & approbatus. Ita Suarez, iam autem consuetudo est optima legum interpretis: ut omittam, Decretum hoc tamquam favorabile, utpote restituens Episcopis jus suum antiquum, sine cogente fundamento non esse restringendum, sed potius extendendum. Itaque ex responsione Greg. suprâ allegata, nullum generat præjudicium ultimæ parti Conclusionis.

Sed quid dicam de prima parte? Quamplurimi Auctores (quos citat & sequitur Diapart. 1. tract. 5. resol. 2.) existimant, per Bullam Cœnæ revocatam esse hanc potestatem Episcoporum quoad hæresim, propter ipsius Bullæ verba subsequents: *Excommunicamus omnes & singulos hæreticos quocumque nomine censeantur, & cujuscumque sectæ existant, ac credentes, eorumque receptores, fautores, & generaliter quoslibet eorum defensores, ac eorumdem* libros

libros heresim continentes, vel de religione tractantes, sine auctoritate nostra & Sedis Apostolicæ scienter legentes, aut retinentes, imprimentes seu quomodolibet defendentes ex quavis causa, publicè vel occultè, quovis ingenio vel colore; nec non schismaticos, & eos, qui se à nostra, & Romani Pontificis pro tempore existentis, obedientia pertinaciter subtrahunt vel recedunt.

Deinde de Absolutione subjungitur: *Ceterùm à prædictis sententis nullus per alium, quàm per Ro. Pontif. nisi in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc, nisi de stando Ecclesiæ mandatis, & satisfaciendo cautione præstita absolvi possit prætextu quarumvis facultatum & indulgentiarum quibuscumque personis Ecclesiasticis secularibus, & quorumvis Ordinum etiam Mendicantium ac Militiarum Regularibus, etiam Episcopali vel aliâ maiori dignitate præditis &c. per nos & dictam Sedem ac cuiusvis Concilii Decreta, verbo, literis aut aliâ quacumque scripturâ in genere & in specie concessorum & innovatorum, ac concedendorum ac innovandorum.*

Addunt, sic declarasse Congregationem Card. immo ipsosmet Pontifices, Pium V. Greg. XIII. & Clement. VIII. Hæc illi pro sua sententia. Quæ indubiè probabilissima est; immo omnino prædicanda ab illis Episcopis, qui credunt istis Declarationibus.

Si Episcopus, inquit, Lugo de fide disp. 23. n. 46. non credat Pontificem eam facultatem de factò revocare voluisse, potest primam sententiam (quæ est Conclusio nostra) probabiliter amplecti, quæ tot Auctores, adeoque graves (quos videre poteris apud Dia. supra) pro se habet: si verò id credat, debet stare secundæ sententiæ: ego verò non possem primam amplecti, quia mihi moraliter certa est Pontificis mens, & sensus Romanæ Curie, in qua omnes Pontificis ministri pro certo supponunt, singulis annis denuò eam facultatem Episcopis auferri, & ea solum de causa, ad eumque finem addita esse in Bulla Cœnæ verba illa, quibus revocantur facultates concessæ etiam per cuiusvis Concilii Decreta: nullius enim alterius Concilii Decreto, concessa est facultas aliqua, nisi in Conc. Trident. quod reverentiæ fortasse causâ nominatum non est, sed solum sub illa generalitate verborum. Ita Eminent.

Ego autem credere vix possum, illam esse mentem Pontificum; cum enim sciant controversiam circa hanc materiam, & illam possent sopire, addendo in Bulla, ad ly, *Cuiusvis Concilii, ly, Etiam Tridentini*, & id non faciant, signum est, nolle hanc controversiam decidere, sed velle permittere cuilibet sententiæ suam probabilitatem.

Nisi ergo clariùs expresserint suam mentem, quàm hæcenus fecerunt, non sine fundamento Aliqui (quos vide apud Dia. supra) amplectuntur sententiam magis favorabilem Episcopis, quam Hurtado in præsentî disp. 84. sect. 2.

§. 11. acerrimè defendit: ubi refert, Illustrissimum Archiepiscopum Toletanum, & Card. Gasparem Quiroga a. 1583. in Synodo Toletana, licèt ipse Inquisitor Generalis etiam esset, declarasse, non esse abrogatam hanc Episcoporum facultatem, & monuisse Hispaniæ Episcopos, quorum Primas erat, de hac ipsorum facultate perseverante.

Ait ibidem §. 17. ante Concil. Tridentin. Bullam Cœnæ singulis annis evulgatam fuisse cum eadem clausula: ergo illa clausula non fuit addita ad derogandum Concilii Trident. Decreto.

Nec credibile est, Pium IV. qui Decreta Concil. approbavit, & curavit, ut ab omnibus observarentur, eodem anno in Bulla Cœnæ, solito modo edita, voluisse derogare Decreto ejusdem Concilii, cum necdum ullum inconveniens ex eo ortum fuisset.

Confirmatur exemplo Bullæ Cruciatæ, cui non censetur derogari per Bullam Cœnæ cum eisdem clausulis derogatoriis; quia nimirum Pontifex concedens illam Bullam ad sexcentium, sciebat se anno sequenti Bullam Cœnæ renovaturum, ac proinde prior concessio foret ridicula. Nisi ergo addat aliquam clausulam, quæ expressè ostendat se à priori voluntate decessisse, non præsumitur Cruciatam voluisse revocare. Ergo consimiliter in casu nostro, præsertim cum propter Bullam Cœnæ, in qua reservatur hæresis, illa licentia fuerit petita & concessa Episcopis, quæ vix ad unum aut alterum mensem fuisset utilis.

Respondet Lugo supra n. 48. hoc argumentum non esse contemnendum, dummodò probari posset, Bullam Cœnæ cum eisdem clausulis ante Trident. fuisse promulgatam, cum quibus hodie promulgatur. Iam autem constat, inquit Eminent. Antecessores Pii IV. non apposuisse verba illa: *Ac cuiusvis Concilii Decreta*, ut videri potest in Bulla Cœnæ promulgata à Mart. V. quæ refertur apud S. Antoninum 3. p. tit. 24. c. 72. & in Bulla Cœnæ promulgata à Paulo III. qui paulò ante Pium IV. sedit, quæ refertur in Bullario communi, & est Bulla 10. ejusdem Pauli III.

Nec ego invenio verba illa in Bullario communi ante Greg. XIII. in cujus Bulla Cœnæ (quæ est 81.) reperuntur; nec credo Pium IV. qui Decreta Trident. approbavit, ea verba unquam apposuisse, & ideo fortasse nulla Bulla Cœnæ Pii IV. in Bullario communi relata est; quia Cherubinus, qui Bullarii corpus congescit, dicit, se illorum Pontificum Bullas Cœnæ apposuisse, quæ possint ostendere mutationes & additiones in Bulla Cœnæ factas; sic enim testatur hic Auctor ante Bullam 63. Pauli V. quæ est Bulla Cœnæ, ab eodem Paulo V. promulgata. Hucusque Card.

Planè sic testatur hic Auctor; sed minus verè, si loquatur de omnibus hujusmodi Bullis Cœnæ;

163. Confirmatur exemplum Bullæ Cruciatæ.

164. Respondit Lugo ad probationem.

165. Contra eam arguitur.

Episcopus non potest absolvi ab heresi, prolatum ex verbis Bullæ Cœnæ.

161. Propter quod Lugo male dicitur hanc doctrinam.

162. Probatur opposita sententia.

Hurtado.

Cœnæ; quia non apponit illas Bullas Cœnæ, in quibus tempore Sixti V. & Clement. VIII. ut Eminent. ipse ait n. 50. addita erant verba quædam in favorem Episcoporum, nempe revocari facultates concessas, nisi in eis etiam casus præsentibus literis expressi comprehendantur. Quorum utique verborum virtute non parùm jus Episcoporum fulciebatur, cum in Decreto Trident. hæresis Absolutio expressa esset. Cur autem Cherubinus has Bullas (quæ poterant ostendere mutationes & additiones in Bulla Cœnæ factas) omiserit, quis nobis edisseret?

Interim affirmanti incumbit probatio; non potest autem Hurtado efficaciter probare, quod asserit, nisi proferat Bullam aliquam, promulgatam ante Concilium cum eisdem clausulis; quod cum non faciat, liquet argumentum ipsius ex hac parte minus efficax esse.

166.
Responsio
ad confir-
mationem.

Et si falsum sit, quod asserit, confirmatio desumpta ex Bulla Cruciatæ, parvi vel nullius est momenti; quia constat de mente Pontificis, concedentis Cruciatam, qui bene scit se paulò post promulgaturum Bullam Cœnæ cum illis clausulis, & contra illas vult antecedenter concedere facultatem in Cruciatâ, quare dum non additur in Bulla Cœnæ clausula nova, explicans recessum ab ea voluntate, illa censetur perseverare; at vidimus, inquit Lugo suprâ n. 51. additam esse clausulam novam post Decretum Trident. cuius sensus alius esse non potuit, nisi ut facultas illa revocaretur, quem sensum ipsi Pontifices interrogati toties declararunt, quod tamen in concessione Cruciatæ non fecerunt, sed illius facultates ratas esse profitentur. Ita Eminent.

Ergo.

Alia responsio.

Alii respondent: Pontificem concedere Bullam Cruciatæ per modum contractûs; jam autem privilegium concessum per modum contractûs non revocatur, nisi specialis de eo fiat mentio; secus privilegium merè gratiolum, quale est Decretum Concilii Trident.

167.
Impugna-
tur.

Sed contrâ; hoc Decretum non est merum privilegium, sed est jus commune & lex quasi correctoria, quæ reducit potestatem, Episcopis competentem ex jure communi aut divino, ad terminos juris communis; ac proinde non debet censi revocata, nisi expressa ejus fiat mentio: nam correctio legum vitanda est, & posteriores leges prioribus concordandæ; quantum fieri potest; argum. leg. 26. ff. de Legibus: Non est novum ut priores leges ad posteriores trahantur. Et leg. 28. eodem: Sed & posteriores leges ad priores pertinent, nisi contraria sint, idq. multis argumentis probatur.

It. 26. & 28.
ff. de Legib.

Cum ergo lex Trident. & Bulla Cœnæ possint conciliari, dicendo, per Bullam Cœnæ revocari facultates, concessas ad absolvendum universaliter à casibus in ea contentis, tam publicis, quam occultis; in Concilio autem datam solum fuisse facultatem ad casus occultos, ut manifestè patet ex ipsis verbis, cur

non debeant sic conciliari? Generi per speciem derogatur. Reg. 34. de Reg. juris in 6. Et explicatius Pomponius leg. 8. ff. hoc tit. In toto iure generi per speciem derogatur, & illud potissimum habetur, quod ad speciem directum est. Sicut ergo ante Bullam Greg. XIII. per Trident. derogabatur Bullæ Cœnæ, quidni itidem derogetur ei post Bullam Greg. XIII.

Quia, inquis, per illa verba addita in Bulla Greg. Ac cuiusvis Concilii Decreta, expressè derogatur Concil. Trident. cum nullo alio Concilio inventiatur, in quo concedatur potestas absolvendi ab hæresi sive publica, sive occulta; adeoque frustrâ adderetur, si non ad derogandum illi Decreto Concil. Trident.

Respondeo; illa verba fuisse addita ad majorem cautelam, si fortè per aliquod Concilium fuisset talis concessio facta. Alioquin si de solo Concil. Tridentino loquitur Pontifex, cur dicit: Cuiusvis Concilii, & non simpliciter, Ac Concilii Tridentini Decreto? Enimverò parva videtur fieri reverentia illi Concilio, si reverâ illud Decretum justè & bene revocatur.

Immo talis reverentia illi non debetur; cum in aliis Constitutionibus revocatoris expressè ejus fiat mentio, ut patet ex Bulla Sixti V. quæ incipit: Effrenatam 87. apud Cherubinum §. 8. ubi sic lego: Decernentes ac declarantes, quod per quacumque Iubila & Indulgentias, per nos & successores nostros, etiam anno Iubila aut alio quovis tempore, etiam Cruciatæ sanctæ, Iubila, vel quovis alio titulo concessas & concedendas, nec non per quascumque literas Apostolicas, quibusvis Principibus, seu ad eorum instantiam per nos & successores nostros pariter concessas & concedendas, ac etiam vigore privilegiorum Mare magnum, vel aliis quomodolibet nuncupatorum, quibusvis congregationibus Regularium, aut Episcopis vigore Concilii Trident. vel aliis per nos & prædecessores nostros quomodocumque concessorum, vel in futurum concedendorum, nec personæ sic ut præsertur delinquentes & excommunicata, præterquam in mortis articulo absolvi valeant &c.

Idem Pontifex derogat Concil. Trident. factâ expressè ejus mentione, Bullâ: Cum sanctam (91. apud Cherubinum) §. 4. ibi: Nec vigore aut prætextu facultatum aut privilegiorum, Mare magnum, aut aliis quomodolibet nuncupatorum quibusvis Ordinibus, congregationibus aut personis Regularibus, aut Episcopis per Decreta Conc. Trident. aut officio sacre Penitentiariæ Apostolicæ vel Minoribus, aut etiam Majori Penitentiariis nostris & Rom. Pont. pro tempore existentibus, vel aliis quomodolibet pro tempore concessorum, persona sic ut præsertur delinquentes &c. à reatibus & excessibus præfatis absolvi, præterquam in mortis articulo, possint aut debeant. Nec cum iis super irregularitate propter præmissa contracta, etiam si crimen penitus occultum fuerit, quovis modo valeat dispensari.

Quibus verbis (inquit Suarez Disp. 30. Sec. 2.)

Seç. 2. n. 10.) insinuat, revocationem generalem Concilii non comprehendere calum occultum, nisi exprimat. Ergo similiter Greg. XIII. & alij Pontifices, in Bulla Cœnæ expressam mentionem fecissent Concilii Trid. & casum occultiorum, si voluissent huic Decreto Trident. derogare.

Sanè seu detrahas alicui verbis generalibus; dummodò circumstantes & audientes noverint personam in particulari; seu personam in particulari nomines, parùm aut nihil refert ad malitiam actûs, similiter ad bonitatem, si persona in communi vel particulari laudetur; igitur parùm refert & perinde ferè est ad reverentiam vel irreverentiam Concil. Trident. sive in generali nominetur, dummodò probè sciatur de eo esse sermonem; sive in particulari.

Cùm ergo moderni Pontifices optimè noverint controversiam illam de revocatione Trident. & sicut antea dixi, possint commode unico verbo, exprimendo Concilium in particulari, litem dirimere, illud spontè omitendo, sufficienter videntur declarare, non esse suam mentem, Decretum istud revocare, estò fortasse Greg. XIII. ignobans illam controversiam, voluisset idipsum revocare.

Prætereo, quod Aliqui advertunt, Bullam Cœnæ tantùm prohibere Absolutionem illorum casuum; prætextu quarumvis facultatum & indultorum: Porro Episcopus non absolvit prætextu alicujus facultatis aut indulti Sedis Apostolicæ (ut Quidam loquuntur) sed prætextu auctoritatis, à Christo Domino datæ; seu juris communis.

Alii dicunt; prætextum significare fictionem privilegii, sicut ad Bullam Cœnæ d. 100. conc. 3. prætextus, inquit, est velamen, quo moveri se quis ad aliquid agendum simulat. Et Gonzalez in reg. 8. Can. glo. 57. n. 2. ait: dictio, *sub prætextu*, idem significat, quod sub velamine vel colore alicujus rei, quæ non est, vel falsa est; argum. leg. 19. Cod. de Transf. *sub prætextu instrumenti, post reperti, transactionem bonâ fide finitam rescindi; iura non patiuntur.*

Clarùm autem est; Episcopos non absolvere tali prætextu, sed vigore facultatis, sibi concessæ à Conc. Trident. Unde, quod bene notandum est; Sixtus V. suprâ in utraque Bulla, non tantùm dicit: *Prætextu facultatum aut privilegiorum*, sed, *Vigore aut prætextu.*

Neque tango hic responsum Congreg. Card. datum Christophoro Vela Archiepiscopo Burgenfi, quod refertur apud Henriquez lib. 6. de Pœnit. c. 14. n. 17. in margine, quo dicebatur, posse Episcopos absolvere. Nam responderi potest (inquit Lugo suprâ n. 50.) hoc responsum non inveniri inter decisiones ejusdem Congregationis, quæ vel typis editæ, vel manuscriptæ circumferuntur, in quibus tamen sæpius pars negans invenitur ab eadem Congregatione decisa.

Si tamen fortè tale responsum emanavit, id fortasse fuit, antequam illa verba, derogatoria Concilii, addita essent in Bulla Cœnæ, vel eo mediò tempore, quo, tempore Sixti V. & Clement. VIII. addita erant eidem Bullæ verba quædam in favorem Episcoporum, nempe revocari facultates concessas, *Nisi in eis etiam casus, præsentibus literis expressi, comprehendantur*; quorum verborum virtute non parùm jus Episcoporum fulciebatur, cùm in Decreto Trid. hæresis Absolutio expressa esset. Hæc tamen verba sublata postea fuerunt à Paulo V. & hodie etiam auferuntur, relicta derogatione Concil. cum tota sua efficacia. Hactenus Emittent.

Sed dici posset primò; fortè Lugonem non legisse omnes decisiones Card. quæ vel typis editæ, vel manuscriptæ circumferuntur, Secundo; fortè tale responsum emanasse, postquam illa verba derogatoria Concilii addita essent in Bulla Cœnæ, etiam post tempora Sixti V. & Clement. VIII. quia unum fortè, solvitur per aliud fortè.

Quantùm ad Declarationes Card. & Pont. quas Lugo & Alii pro opposita sententia allegant, dico, de illis non constare authenticè post Constitutionem Urb. VIII. Atque ut authenticè constaret de Declaratione factâ à Gregor. XIII. cùm post ejus tempora, ut patet ex dictis, illa particula: *Ac cœnæ Concilii Decreta*, fuerit variata seu restricta per hanc: *Nisi in eis etiam casus, præsentibus literis expressi, comprehendantur*, opus foret aliquâ Declaratione, factâ post tempora Sixti V. & Clement. VIII. illius utique Pontificis, qui illam particulam sustulit. Nam fortè ideo id fecit, quia judicavit superfluum; probè sciens, in solo Trident. casum hæresis exprimi, & supponens per illa verba: *Ac cœnæ Concilii Decreta*, non derogari Decretis Concil. Trident.

Itaque, ut finem imponam huic controversiæ, fateor Pontifices potuisse, & posse illam potestatem Episcoporum auferre; sic enim scriptum habemus in eodem Conc. sess. 25. de refor. cap. ultimo: *Postremo sancta Synodus omnia & singula sub quibuscumque clausulis & verbis, quæ de morum reformatione, atque Ecclesiastica disciplina, tati sub sel. record. Paulo III. ac Julio III. quam sub beatissimo Pio IV. Pontificibus maximis, in hoc sacro Concilio statuta sunt, declarat, ita Decreta fuisse, ut in his salva semper auctoritas Sedis Apostolicæ & sit, & esse intelligatur.*

Igitur potuerunt & possunt Pontifices illam potestatem Episcoporum auferre; an autem fecerint, quod potuerunt & possunt facere, res valde dubia est, & utrimque urgent rationes & auctoritates gravium Doctorum, quæ utramque partem probabilissimam reddere videntur; adeoque sententiam faventem Episcopis tutam in praxi (ut docet Villalobos in Sum. p. 1. tract. 61. n. 5. in fine) quousque Pontifices

170. An hoc sit reverentiam debitam illi Concilio.

171. Hæc non est illius generis alicujus facultatis.

Quid sit prætextus et Soria & Gonzalez.

172. An Congreg. Card. decesserit hanc sententiam.

173. Respondetur ad Declarationem pro opposita sententia.

Trident.

174. An hæc sententia rursus sit in praxi.

Pontifices clariùs mentem suam expresserint; argum. Reg. 57. de Reg. juris in 6. Contra eum, qui legem dicere potuit aperiùs, est interpretatio faciendâ. Nemini autem dubium esse potest, quin Pontifices aperiùs, si vellent, illud Decretum Trident. revocarent.

Tantum Nota, post hæc scripta Alexandrum VII. die 24. Septembr. 1666. ad minus, ut scandalosam damnaſſe & prohibuisse hanc Propositionem: *Sententia asserens, Bullam Cœna solùm prohiberi Absolutionem hæresis, & aliorum criminum, quando publica sunt, & id non derogare facultati Tridentini, in qua de occultis criminibus sermo est, anno 1629. 18. Iulii in Consistorio Sacra Congregationis Eminentissimorum Cardinalium visa & tolerata est.* Quæ tamen (ut bene notat du Bois in suo Tract. ad 45. Propof. n. 101.) magis factum concernit, quam jus, nec enim, inquit ille, directè declaratur, *An Absolutio ab occultis criminibus permiffa sit, nec ne, aut, an in Trident. Conc. sermo sit de criminibus occultis: sed, an sententia illa in Consistorio S. Congreg. visa sit & tolerata:* hoc autem purè facti est. Hæc ille.

De quo factò nolim hic ego disputare; & ideo progredior ad 3. & 4. quæſtionem. Tertia erat; An hæc potestatem utatur Episcopus non Sacerdos. Quarta; an eâ utatur respectu Religioſorum exemptorum; aliorumque advenarum & peregrinorum. Responsio erit

CONCLUSIO IX.

Utitur hæc potestatem Episcopus non Sacerdos, legitimè electus & confirmatus, in cujus Diœceſi aliquando Tridentinum fuit receptum, quamvis in aliquibus jam illi sit derogatum. Eâ absolvit quoscumque sibi subditos, in lua Diœceſi. Igitur etiam advenas & peregrinos, quamdiu in Diœceſi lua morantur. Quidni etiam Religioſos, si legitimè se illi subſciant?

175.
Episcopus
electus &
confirmatus
habet ea,
quæ sunt
jurisdictionis.

Suppono, quòd Episcopus, legitimè electus & confirmatus, licet consecratus non sit, immo licet Sacerdos non sit, plenè tamen habeat ea, quæ sunt jurisdictionis; argum. cap. *Transmissam* 15. de Ele&. ibi: *Respondemus igitur, quòd ex quo electionis tue confirmationem accepisti, de talibus & consimilibus (præter ea, quæ maioris inquisitionis discussionem exigunt, & mini-*

sterium consecrationis desiderant) quòd iustum est & Ecclesiastica convenit utilitati, statuenâ haberi liberam facultatem.

Ubi Glossa verb. *De talibus:* scilicet perimantibus ad jurisdictionem, puta sicut est iudicare, excommunicare, corrigere, iuramenta recipere à vassallis, confirmare, investire, beneficia conferre, & consimilia; quæ consistunt in jurisdictione. sup. eadem Noſti, infra de Transl. c. 1. hæc omnia in confirmatione consequitur electus. Ergo etiam absolvere ab excommunicatione reservata, dispensare in irregularitatibus, suspensionibus &c.

Ergo Episcopus non Sacerdos, legitimè electus & confirmatus, utitur potestatem concessâ Episcopis per Trident. sess. 24. de Refor. c. 6. dispensando in irregularitatibus, & absolvendo ab excommunicationibus reservatis Sedi Apostolicæ; immo & à peccatis reservatis non quidem sacramentaliter, quia sacramentalis Absolutio est actus Ordinis, & non tantum jurisdictionis, sed auferendo reservationem à peccatis, quæ cum censure reservatur, vel etiam sine censura, auferendo, inquam, reservationem extra Sacramentum: hoc enim fieri posse, patet ex dictis Concluf. 7.

Sed dicet aliquis; estò absolute id possit fieri, haud equidem per potestatem concessam Trident. in illo Decreto, propter illa verba: *In foro conscientie gratis absolvere, impossi per tenuià salvari.* Porro quòd Concilium per forum conscientie intellexerit Sacramentum Pœnitentiæ, probatur ex duplici Declaratione Card. quarum prima sic habet: *Quæſtiones an Episcopus in causa huius cap. 6. habeat facultatem dispensandi cum suo Diœcesano absentem in aliena Diœceſi legitimè impedito commoranti? Congregatio censuit, quòd forensis in casu huius cap. 6. potest absolvi in Sacramento Pœnitentiæ ab illo Episcopo, in cuius Diœceſi vel civitate commoratur, non autem ab alio (legendum puto: Ab illo) dispensari. Facit ad hoc, quòd Nuntii, qui possunt absolute excommunicatos ob iniectionem manus in Clericos, non possunt absolvere subditos extra Provinciam. Accedit etiam, quòd Concilium loquatur de Absolutione sacramentali in foro conscientie, quæ requirit præſentiam, exemplo Confessionis, quæ non potest fieri per nuntium vel per literas.*

Sequitur secunda Declaratio sub hæc forma verborum: *Qui non sunt subditi Episcopo, puta Medicus, Prætor, & similes exteri, qui tamen habitant in civitate, hoc Decreto comprehenduntur, est commiserint crimina in alius civitatibus: habet tamen hæc distinctio, quòd scilicet possent absolvi in Sacramento Pœnitentiæ à suis criminibus, non tamen dispensari super his.* Ergo vi facultatis concessæ à Trident. non potest Episcopus absolvere à casibus reservatis nisi in Sacramento Pœnitentiæ; ergo eâ facultate non potest uti Episcopus non Sacerdos, estò legitimè electus & confirmatus.

Respondet Lugo de Fide disp. 23. n. 65. in illis